

“Trung với nước, hiếu với dân, yêu thương con người” MỘT TRONG NHỮNG PHẨM CHẤT ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CAO ĐẸP NHẤT CỦA BÁC

LÊ TRUNG LƯƠNG

“Trung với nước hiếu với dân” là nội dung cơ bản, đầu tiên của đạo đức cách mạng. Theo Hồ Chí Minh, trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân, người cách mạng không gì hạnh phúc hơn là được phục nhân dân, cái gì lợi cho dân thì phải hết sức làm, hại cho dân thì phải hết sức tránh. Theo Hồ Chí Minh: “Nói một cách vắn tắt, thì đạo đức cách mạng là quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, vì Đảng vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong mọi việc”. Trong Di chúc, Người đã khẳng định: “Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”. Và Người tiếp tục nhắc nhở cán bộ, đảng viên phải làm thế nào để xứng đáng vừa là “người lãnh đạo”, “vừa là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”. Cuối cùng, Người mong muốn: “... phần đầu, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới”. Đó là biểu hiện thực tế sinh động nhất tư tưởng trung với nước, hiếu với dân của Người. Cả cuộc đời sự nghiệp của Hồ Chí Minh đều phụng sự cho Tổ quốc, và nhân dân. Người “đã hiến cả đời tôi cho dân tộc tôi”. Khi từ biệt thế giới này,

Người “chỉ tiếc là tiếc không được phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa” mà thôi. Yêu thương con người là một trong những phẩm chất đạo đức cách mạng cao đẹp nhất. Từ khi ra đi tìm đường cứu nước, cho đến trước lúc đi xa, Người luôn quan tâm đến con người, trước hết là những người cùng khổ. Với Hồ Chí Minh, đạo đức cách mạng là phải nhằm đem lại tự do hạnh phúc, đem lại cho con người phát triển nhân cách toàn diện. Người nói: “Tôi chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tuyệt bội là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành”.

Thật xúc động khi đọc phần Người viết thêm bằng bút mực, trong bút tích Di chúc “phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau” tiếp sau phần nói về đoàn kết, dân chủ, phê bình, tự phê bình trong Đảng. Chắc hẳn trở lầm, Người mới viết thêm câu này, và Người phần nào cũng dự cảm được sự cần thiết của tình yêu thương con người, yêu thương đồng chí, đồng đội, nhất là khi đất nước hòa bình, bước vào xây dựng xã hội mới, khi mà sự phân hóa lợi ích có khác với trong công cuộc đấu tranh giành độc lập. Trước đó, Người đã từng căn dặn: “Hiểu chủ nghĩa Mác - Lê nin là phải sống với nhau có tình nghĩa. Nếu thuộc bao nhiêu sách mà sống không tình nghĩa thì sao gọi là hiểu chủ nghĩa Mác - Lê nin được”. Trong suốt cuộc

đời hoạt động cách mạng, Người không chỉ quan tâm đến vận mệnh chung của toàn dân tộc, mà Người còn chăm lo đến từng cá nhân con người cụ thể. Bất kỳ ai khi tiếp xúc với Người đều nhận được ở Người tình cảm nhân ái, yêu thương chân thành, gần gũi, khoan dung, bình dị, rất con người. Với Người, “mỗi thanh niên Việt Nam hy sinh, tôi như mất đi từng khúc ruột”, “Máu thanh niên Pháp cũng quý như máu thanh niên Việt Nam”. Tôi yêu dân tộc Việt Nam, nhưng tôi cũng yêu dân tộc Pháp, nhân dân Pháp. Trận đánh tiêu diệt được nhiều địch theo Người, không thể coi là đẹp, mà chỉ cần đánh để cho đối phương phải cút phải nhào”, để thực hiện mục tiêu tối cao, nhân nghĩa, nhân văn: giành lại độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc.

Trong bút tích Di chúc, Người coi: “Đầu tiên là công việc đối với con người” và Người căn dặn Đảng, Nhà nước cần quan tâm đến các đối tượng cụ thể: những người đã hy sinh một phần xương máu, liệt sỹ, gia đình liệt sỹ, thanh niên, thiếu niên, phụ nữ, những người là nạn nhân của chế độ cũ... Người đề nghị miễn thuế cho nông dân, quan tâm mọi mặt để nâng cao đời sống nhân dân.

Cuối cùng, trong Di chúc, Người không quên, “để lại muôn vàn tình thân yêu cho toàn dân, toàn Đảng, cho toàn thể bộ đội, cho các cháu thanh niên” và nhi đồng... gửi lời chào thân ái đến các đồng chí, các bàu bạn, và các thanh niên nhi đồng quốc tế”. Đúng như nhà thơ Tố Hữu viết:

“Bácơi tim Bác mếnh mông thế
Ôm cả non sông mọi kiếp người”.